

Aan alle fracties van de gemeenteraad Zwolle

Datum: [in te vullen]

**Betreft:** Zienswijze ecologische corridor - vervolgstappen gebiedsproces

Geachte raadsleden,

Namens de bewoners van wijk Ittersumerbroek uit de sectie Schermerhornstraat / Van Schaikstraat / Hollewandsweg direct grenzend aan het plangebied Zwolle Zuid Zuid en andere straten danken wij u dat wij op maandag 26 januari jl. konden inspreken.

## **WAARDERING VOOR CONSTRUCTIEVE REACTIE**

We waarderen de constructieve reactie van de gemeente op onze zienswijze. Het is positief dat water, ecologie en klimaatadaptatie nadrukkelijk worden benoemd in de Omgevingsvisie en als ontwikkelcondities zijn opgenomen.

Ook de uitnodiging om actief te participeren in het gebiedsproces ervaren we als waardevol. Projectleider schrijft in de nieuwsbrief dat hij samen met betrokkenen wil werken aan een "toekomstbestendige wijk, toegankelijk, vernieuwend en met ruimte voor mens en dier."

Dit zijn mooie ambities waar wij graag aan bijdragen.

## **MAAR: WAAROM ALGEMENE AANDACHT NIET GENOEG IS**

Tegelijk maken we ons zorgen dat onze specifieke punten kunnen verdwijnen of afzwakken in discussies, nuanceringen en het proces. Een voorbeeld uit de raadsvergadering maandag illustreert dit:

*Een raadslid suggereerde dat wadi's (tijdelijke waterberging waar kinderen kunnen spelen) mogelijk voldoende zijn als wateroplossing.*

Dit laat zien dat het verschil tussen "algemene aandacht voor water" en "onze specifieke corridor" nog niet helder is bij alle raadsleden. Daarom willen we in deze brief toelichten waarom onze zienswijze om meer vraagt dan algemene aandacht voor water en natuur.

## **WAAROM LOKALE MAATREGELEN ONVOLDOENDE ZIJN**

Lokale waterberging zoals wadi's, sloten of vijvers heeft zeker waarde en kan onderdeel zijn van een breder plan. Maar als enige oplossing zijn deze maatregelen onvoldoende voor de vier functies die wij voorstellen:

### **1. WATERVEILIGHEID EN WATEROVERLAST**

Minister Tieman heeft de Nationale Aanpak Wateroverlast aangekondigd. Waterschap WDOD benadrukt in het Position Paper dat vijf waterbronnen samenkomen in Zwolle en waarschuwt voor toenemende wateroverlast bij extreme regenval.

De situatie in Ittersumerbroek is nu al precair: bij zware buien staat water in kruipruimtes en ondergelopen tuinen en staat het waterpeil in de wijk-waterhuishouding significant hoger. De kleilaag tot zestig centimeter diep verhindert wateropname en kent geen sponswerking. De nieuwe bebouwing van Zwolle-Zuid/zuid zet extra druk op deze situatie.

Zeker omdat de weilanden nu al langdurig onder water staan in de herfst en de winter.

De locatie van de nieuwe wijk Zwolle-Zuid/zuid is een gekaderd gebied in de vorm van een omgekeerde trechter richting Ittersumerbroek, gelegen tussen de Spoorbaan, N337 en de zandrug van Zandhove. Na ontwikkeling van Zwolle-Zuid/zuid zal door verstening van het gebied afstromend water op een natuurlijke manier op de Schermerhornstraat en Van Schaikstraat afwateren dat direct voor wateroverlast zorgt.

Een lokale maatregel zoals een wadi, sloot of vijver lost dit structurele probleem onvoldoende op. De voorgestelde watergang met koppeling IJssel-Weteringen biedt wél structurele waterafvoer bij overvloed en vasthouden bij droogte, voor niet alleen de Schermerhornstraat en Van Schaikstraat maar de gehele wijk Ittersumerbroek en verder. Dit sluit aan bij de Nationale Aanpak en het principe "water en bodem sturend" van het Waterschap.

Het Financieele Dagblad rapporteerde in november 2025 over de gevolgen van wateroverlast: de schade stijgt exponentieel van €700 miljoen (2018) tot bijna €1 miljard (2022). Honderdduizend gebouwen in Nederland kampen met wateroverlast die moeilijk te verzekeren is. CEO van NN Group waarschuwt dat bepaalde plekken op de lange termijn misschien niet geschikt zijn om te wonen (zie bijv. landelijke project 'Ruimte voor de Rivieren').

Voor bewoners betekent dit: woningwaardedaling, investeringsdevaluatie in duurzaamheid, toenemende schade en mogelijk zelfs risico op onverzekerbaarheid. Voor de gemeente betekent dit schadeclaims van bewoners op niet te verzekeren objecten bij wateroverlast en kostbare waterbeschermende voorzieningen achteraf. Een robuuste corridor tussen de oude en nieuwe wijk voorkomt dit.

## **2. NATUURNETWERK NEDERLAND**

**Lokale waterberging draagt zeer onvoldoende bij aan de wettelijke NNN-verplichting die in 2027 moet zijn voltooid.** De corridor Veluwe-Salland is aangewezen als verbindingszone voor genetische uitwisseling tussen populaties.

Natuurmonumenten adviseert expliciet: "Scenario 1 in onze zienswijze met waterverbinding geeft een perfecte corridor voor aquatisch leven en semi-aquatische soorten zoals de otter."

Voor deze wettelijke verplichting is een robuuste ecologische verbinding noodzakelijk.

## **3. REGIONALE WATEROPGAVE**

De voorgestelde watergang is onderdeel van een regionale wateropgave. Het Waterschap WDOD benadrukt dat Zwolle deel uitmaakt van de IJssel-Vecht-Delta waar vijf watersystemen samenkomen.

De corridor sluit aan bij de Zwolse stadsrivier-plannen en draagt bij aan het grotere watersysteem. Lokale maatregelen kunnen hier een, minimale, nuttige aanvulling op zijn, maar vervangen niet de noodzaak van een robuuste regionale verbinding.

Dit maakt het verschil tussen symptoombestrijding en een structurele oplossing.

## **4. ECOLOGISCHE FUNCTIONALITEIT**

De ecologische corridor biedt fourageergebied voor beschermde vogels zoals sperwer, ransuil en patrijzen, en maakt genetische uitwisseling tussen populaties mogelijk.

Landschap Overijssel en Natuurmonumenten ondersteunen beide expliciet de ecologische corridor. Dit zijn geen algemene ambities maar concrete, meetbare ecologische doelen.

Deze ecologische functionaliteit vereist een robuuste, groene verbinding - lokale maatregelen kunnen hier een aanvulling op zijn maar vervullen deze functie onvoldoende.

**Samenvattend:** Wij zijn niet tegen lokale waterberging als onderdeel van een gegarandeerd veilig breder waterplan. Maar tijdens ons verdiepingsproces, uitgewerkt in de zienswijze A28, blijkt dat voor de vier genoemde functies een robuuste corridor noodzakelijk is. Lokale maatregelen alleen zijn daarvoor onvoldoende.

## ONZE CONCRETE VRAAG AAN DE RAAD

We vragen de raad niet om nu al exacte locaties vast te leggen. We begrijpen dat het gebiedsproces ruimte moet hebben voor integrale afwegingen.

Maar we vragen wel om te waarborgen dat onze vier kernpunten expliciet worden geborgd als uitgangspunten in de gebiedsvisie:

### 1. WATERVEILIGHEID

Waarborg structurele oplossing voor wateroverlast die aansluit bij de Nationale Aanpak Wateroverlast en het regionale watersysteem. Dit vereist een robuuste watergang of vergelijkbare structurele oplossing.

### 2. NNN-VERBINDING

Borg dat de wettelijk verplichte verbindingszone Veluwe-Salland wordt gerealiseerd met mogelijkheid voor genetische uitwisseling. Deadline: 2027.

### 3. WATERGANG IJSSEL-WETERINGEN

Onderzoek de haalbaarheid (Scenario 1 uit onze zienswijze) of realiseer minimaal een robuuste alternatieve wateroplossing (Scenario 2) die dezelfde functies vervult.

### 4. ECOLOGISCHE FUNCTIONALITEIT

Zorg dat de corridor daadwerkelijk functioneert als fourageergebied en verbindingszone - niet alleen "groen" maar ecologisch waardevol.

## HOE WE WILLEN PARTICIPEREN

We zijn verheugd over de uitnodiging om te participeren. Om dit effectief te maken, vragen we om:

### 1. Helderheid over proces

Wanneer worden welke beslissingen genomen? Op welke momenten kunnen we input geven? Hoe wordt onze input verwerkt?

### 2. Gekwalificeerde gesprekspartner

We hebben een jaar geïnvesteerd in contact met Waterschap WDOD, advies Natuurmonumenten, overleg Landschap Overijssel en workshops met 76 huishoudens. We vragen om deze lokale expertise structureel te benutten.

### 3. Inzage in tussentijdse concepten

Zodat we tijdig kunnen signaleren of onze kernpunten verdwijnen of verwaterd raken.

### 4. Borging in gebiedsvisie

Participatie zonder borging van resultaten is waardeloos. We vragen de raad om erop toe te zien dat onze vier kernpunten expliciet in de gebiedsvisie worden opgenomen.

## VERTROUWEN ÉN WAAKZAAMHEID

We hebben vertrouwen in de goede bedoelingen van de gemeente. Projectleider schrijft terecht over "complexe vraagstukken" en dat "er veel kan in Zwolle, maar niet alles." We begrijpen dat er afwegingen gemaakt moeten worden.

Maar we zijn ook waakzaam. Het voorbeeld van de waterberging-suggestie laat zien dat zonder expliciete borging onze punten kunnen verdwijnen of verzwakken tot algemene aandacht voor "water" en "groen."

Daarom vragen we de raad: help ons deze vier kernpunten te borgen, zodat het gebiedsproces daadwerkelijk kan werken aan oplossingen hiervoor.

## **SAMENVATTING**

We waarderen de constructieve houding van de gemeente en willen graag actief participeren in het gebiedsproces.

Maar we vragen de raad ook om waakzaam te zijn: algemene aandacht voor water en natuur is niet hetzelfde als borging van onze vier kernpunten.

### **Concreet vragen we:**

1. Borg de vier kernpunten als uitgangspunten in gebiedsvisie
2. Formaliseer onze positie als gekwalificeerde gesprekspartner
3. Geef helderheid over participatieproces en planning
4. Zie erop toe dat onze punten niet verdwijnen of verzwakken

We kijken uit naar een constructieve samenwerking.

Met vriendelijke groet,

Namens bewonersgroep Schermerhornstraat en Van Schaikstraat

## **BIJLAGE**

Volledige zienswijze met onderbouwing, kaartmateriaal en expert-adviezen